YILDIZ TEKNIK UNIVERSITESI BILGISAYAR MUHENDISLIGI

Ogrenci No:21011011

Ad Soyad:Turabi Yıldırım

Öğrenci E Postası: <u>turabi.yildirim@std.yildiz.edu.tr</u>

BLM-1012-YAPISAL PROGRAMLAMAYA GİRİŞ FİNAL PROJESİ

GENETIK ALGORITMA

<u>Ders Yürütücüsü</u>

<u>Öğretim Görevlisi Dr. Ahmet ELBİR</u>

<u>Haziran 2021</u>

<u>İÇERİK</u>

- Genetik Algoritma nedir? Ne işe yarar? Nasıl çalışır?
- Kullanım Yerleri
- Avantajları-Dezavantajları
- Karmaşıklığı
- Sınırları ve rakipleri
- Analizde kullanılan ekran çıktıları
- C kodu
- Kaynaklar

VIDEO ADRESI

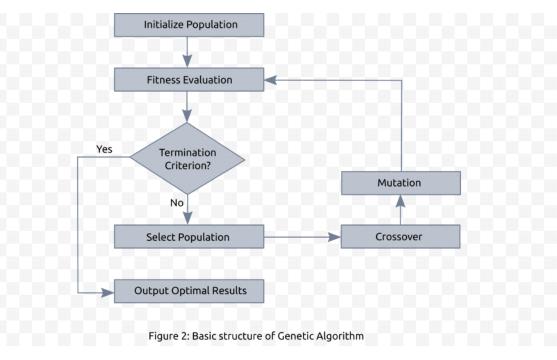
https://youtu.be/59ZkcyYph0Q

Genetik Algoritma

- ☐ İlk başta rastgele bir algoritma üzerinden dener.
- Sonra hedefe yakın olan algoritmalara daha çok birleşme şansı vererek diğer algoritmalarla birleştirir.
- Bu sayede hedefe uzak algoritmalar yaşarken hedefe yakın algoritmalar ölür.

Nasıl Çalışır

☐ Genetik algoritma çalışma sistemi diğer yapay zeka sistemlerine göre ve çoğu algoritmaya göre basittir.

- Crossover:Yüksek olasılıkla diğer algoritmalara göre başarılı 2 algoritmayı birleştirir.
- Fitness:Genetik algoritmanın en zor ve en önemli kısmı. Oluşan algoritmaları hedefe uygunluğuna ya da başka parametrelere göre(diğer algoritmalara göre farklılığı da etkileyebilir) verilen sonraki nesillere kalma şansı.
- Mutation:Rastgele oluşan algoritmanın kendiliğinden değişme şansı

Kullanım Yerleri

- Sadece genetik algoritmanın kullanıldığı başarılı pek örnek yok.
- Evrimsel algoritmaların (arı kovanı algoritması vb.) kullanıldığı örnekler:
- Borsa tahmini
- Oyun Yapay Zekaları
- Teaching computer walk examples https://www.youtube.com/watch?v=GOFws hhZs8

Avantajları

- Uygunluğu kolay test edilebilen alanlarda kendini çok rahatlıkla geliştirebiliyor.
- Performans açısından yeterince iyi bir fitness fonksiyonuyla belki bir çok algoritmadan hızlı çalışabilir

Dezavantajları

- Fitness fonksiyonunu belirlemek çok zor çünkü dünyamızdaki ya da optimum bir dünyadaki doğal seçilim sistemini bilmiyoruz hesaplayacak bir matematik formülü de yok.
- Bu yüzden fitness fonksiyonları genelde deneme yanılma yöntemleriyle belirleniyor.
- Uygunluğu test edilmesi zorsa hedefe ulaşması imkansızlaşabiliyor.

Rakipleri

- Artifical bee colony algorithm(D.Karaboğa)
- Bees algorithm
- The runner Root Algorithm
- Rakipleri arasında avantajları ve dezavantajları istenen göreve göre değişse de genelde bu algoritmalar beraber kullanılmaktadır

Yer Karmaşıklığı

 Fitness fonksiyonundan fonksiyonuna değişir ama benim fonksiyonumda matrisin boyutundan(matris uzunluk*matris genişlik) ya da struct boyutundan dolayı(struct sayısı*order sayısı) O(n^2)

Zaman Karmaşıklığı

- İlk cocuklara random order verme=ORDERNUM*CS
- Cocukları basa koyma=CS
- Cocukları Yurutme=CS*ORDERNUM
- Uzaklık Hesaplama=CS
- Uzaklık Sıralama=Selection Sort/O(n^2)
- SagSolAyırma=CS
- Havuz ousturma=HAVUZ

O(ORDERNUM*CS+CS+CS*ORDERNUM+CS+n^2+CS+HAVUZ)

En büyük katsayı yaklasık n^2 kare olduğundan O(n^2)

Algoritma Analizi

Zaman karmaşıklığı işleme göre değişmediğinden mutasyonla optimizasyonu arasında bir analiz yaptım.

Mutasyon olasılığına göre hedefe ulaşana kadar kac jenerasyon üretildiğini gösteriyor.

1/100 Mutasyon olasılığı

Generation Sayisi=41

Generation Sayisi=38

Generation Sayisi=1178

Generation Sayisi=40187

Generation Savisi=47

1/500

Maksimum jenerasyona ulasildi,hedefe ulasilamadi. Generation Sayisi=100002

Generation Sayisi=67

Generation Sayisi=10791

Generation Sayisi=13169

Generation Sayisi=252

1/1000

Generation Sayisi=103

Maksimum jenerasyona ulasildi,hedefe ulasilamadi. Generation Sayisi=100002 Maksimum jenerasyona ulasildi,hedefe ulasilamadi. Generation Sayisi=100002

Generation Sayisi=384

Maksimum jenerasyona ulasildi,hedefe ulasilamadi. Generation Sayisi=100002

Zaman Karmaşıklığı analizi

 Jenerasyon sayısına göre ne işlemin ne kadar sürdüğüyle ilgili bir analiz yaptım ve jenerasyon sayısının artışıyla işlem sayısının artışının oranının lineer olduğunu buldum.

10 jenerasyon 29418 milisaniye surdu

100 jenerasyon 29919 milisaniye surdu

1000 jenerasyon 177171 milisaniye surdu

10000 jenerasyon 1265491 milisaniye surdu

100000 jenerasyon 10932399 milisaniye surdu

1000000 jenerasyon 88154082 milisaniye surdu

C dilinde kod

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
#include <Windows.h>
#define MB 50
#define CS 20
#define HAVUZ 2048
#define MUTASYONSANSI 100//1 / mutasyon sansini belirler.
#define ORDERNUM 98
#define LIMIT 100000
//Uzakliktaki sirasina gore fitness olacak(fitnessi sirasina gore verilecek).
//Fitness/Total Fitness = Ciftlesme sansi.
//Cocuk sayisi burada ebeveyn sayisindan az ya da fazla olabilir.
//Ata birey sayisi 50 olacak.
//Crossover birinin yarisini oburunun yarisini alacak.
//Yukari orderi 1 sag orderi 2 sol orderi 3.
//Ilk basta mutasyonlar cok olmasi iyi sonra isi yola soktuktan sonra mutasyon azalmasi iyi.
//En cok fitnessa sahip olanlarin daha cok oldugu bir kume olustur ve o kumeden rastgele kisiler secerek ciftlestir.
//Sola gidenle solu saga gidenle sagi ciftlestir.
//Heralde 1 valueya 1 farkli random sayiyi atiyor ayni value olunca ayni random sayiyi atiyor.
//Duvara carpinca duvar uzakligini da ekle duvara ekstra penaltyli de dene.
//Duvar penaltysi uzerinden algoritma duvar penaltysi uzerinden sayisal analiz yapilarak da gelistirilebilir de.
//Bu yapay zeka algoritmasi farkli algoritmalar kullanarak kendi kendini de gelistirebilir de.
typedef struct cocuk{
 int order[ORDERNUM];
 int uzaklik;
 int konum[2];//0 x 1 y
 int sagSol;//0 sol 1 sag
} cocuk;
//Yazdirma fonksiyonlari
void haritaYazdir(int matris[MB][MB]);
void cocukAllAttributesYazdir(cocuk c[CS]);
```

```
void havuzYazdir(int havuz[HAVUZ]);
//Olusturma fonksiyonlari
int haritaOlustur(int matris[MB][MB]);
void cocuklarRandomOrder(cocuk c[CS]);
void cocuklarBasaKoy(cocuk c[CS]);
void cocuklarYurut(cocuk c[CS],int matris[MB][MB]);
void uzakliklariHesapla(cocuk c[CS], int xCoord);
void uzaklikSirala(cocuk c[CS]);
void swapChildren(cocuk* c1,cocuk* c2);
void sagSolAyir(cocuk c[CS],int xCoord);
void havuzOlustur(int havuz[HAVUZ]);
void cocuklariYap(cocuk c[CS],int havuz[HAVUZ]);//GenerationNum sonradan ekle
void ciftlestir(cocuk* c1,cocuk* c2,cocuk* c3);
void yeniNesilEslestir(cocuk ata[CS],cocuk yeniNesil[CS]);
void\ sonrakiNesil(cocuk\ cocuklar[CS], int\ matris[MB][MB], int\ xCoord, int\ havuz[HAVUZ]);
void ilkNesil(cocuk cocuklar[CS],int matris[MB][MB],int xCoord,int havuz[HAVUZ]);
void copyChildrens(cocuk c1[CS],cocuk c2[CS]);
//Menu fonksiyonlari
void generationTarget();
void generationNumCreate();
void menu();
int main(){
menu();
void menu(){
int order=0;
do{
printf("1-Jenerasyon sayisi girerek olusturma\n2-Hedefe ulasana kadar yeni jenerasyon olusturma\n(Cikmak icin -1 yaziniz)\n");
scanf("%d",&order);
switch(order){
case 1:
system("cls");
generationNumCreate();
break;
```

```
case 2:
system("cls");
generationTarget();
break;
while(order!=-1);
void generationTarget(){
int matris[MB][MB];
  cocuk cocuklar[CS];
  cocuk eskiCocuklar[CS];
int xCoord = haritaOlustur(matris);
  int havuz[HAVUZ];
  int generationNum=0;
  int i;
  srand(time(NULL));
  int innerOrder=0;
  int devamke=1;
  printf("Harita olusturuldu...\n");
  ilkNesil(cocuklar,matris,xCoord,havuz);
  generationNum++;
  printf("Ilk generation olusturuldu...\n");
  copyChildrens(cocuklar,eskiCocuklar);
  while(devamke) {
          printf("Nesil olusturuldu.");
    sonrakiNesil(cocuklar,matris,xCoord,havuz);
    if(cocuklar[0].uzaklik==0){
devamke=0;
if(generationNum>LIMIT){
devamke=0;
generationNum++;
  }
```

```
system("cls");
        do{
       if(generationNum==100002){
                                       printf("Maksimum jenerasyona ulasildi,hedefe ulasilamadi.\n");
}
       printf("Generation Sayisi=\%d\n1-Haritayi yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n3-Son generationu yazdir\n(Deneyi bitirmek icin -1 printf("Generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n3-Son generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu yazdir\n2-Ilk generationu 
yaziniz)\n",generationNum);
       scanf("%d",&innerOrder);
       system("cls");
       switch(innerOrder){
                                       case 1:
                                                                              haritaYazdir(matris);
break;
case 2:
cocukAllAttributesYazdir(eskiCocuklar);
break;
case 3:
cocukAllAttributesYazdir(cocuklar);
break;
while(innerOrder!=-1);
void generationNumCreate(){
int matris[MB][MB];
       cocuk cocuklar[CS];
       cocuk eskiCocuklar[CS];
int xCoord = haritaOlustur(matris);
       int havuz[HAVUZ];
       int generationNum;
       int i;
       srand(time(NULL));
       int innerOrder=0;
       printf("Harita olusturuldu...\n");
```

```
ilkNesil(cocuklar,matris,xCoord,havuz);
  printf("Ilk generation olusturuldu...\n");
  copy Childrens (cocuklar, eski Cocuklar);\\
  printf("Generation sayisini giriniz:");
  scanf("%d",&generationNum);
  for (i=0; i < generation Num; i++) \{
           printf("Nesil olusturuldu.");
    sonrakiNesil(cocuklar,matris,xCoord,havuz);
  }
  system("cls");
  do{
  printf("1-Haritayi\ yazdir\ n^2-IIk\ generationu\ yazdir\ n^3-Son\ generationu\ yazdir\ n(Deneyi\ bitirmek\ icin\ -1\ yaziniz)\ n");
  scanf("%d",&innerOrder);
  system("cls");
  switch(innerOrder){
           case 1:
                      haritaYazdir(matris);
break;
case 2:
cocukAllAttributesYazdir(eskiCocuklar);
break;
case 3:
cocukAllAttributesYazdir(cocuklar);
break;
while(innerOrder!=-1);
void\ sonrakiNesil(cocuk\ cocuklar[CS], int\ matris[MB][MB], int\ xCoord, int\ havuz[HAVUZ]) \{
cocuklariYap(cocuklar, havuz);
  cocuklarBasaKoy(cocuklar);
  cocuklarYurut(cocuklar, matris);
  uzakliklariHesapla(cocuklar, xCoord);
  uzaklikSirala(cocuklar);
```

```
sagSolAyir(cocuklar, xCoord);
  havuzOlustur(havuz);
}
void\ ilkNesil(cocuk\ cocuklar[CS], int\ matris[MB][MB], int\ xCoord, int\ havuz[HAVUZ]) \{
cocuklarRandomOrder(cocuklar);
  cocuklarBasaKoy(cocuklar);
  cocuklarYurut(cocuklar, matris);
  uzakliklariHesapla(cocuklar,xCoord);
  uzaklikSirala(cocuklar);
  sagSolAyir(cocuklar,xCoord);\\
  havuzOlustur(havuz);
}
void yeniNesilEslestir(cocuk ata[CS],cocuk yeniNesil[CS]){
  int i;
  for(i=0;i<CS;i++){
    swapChildren(&ata[i],&yeniNesil[i]);
  }
}
void ciftlestir(cocuk* c1,cocuk* c2,cocuk* c3){
  int i;
  for(i=0;i<ORDERNUM;i++){
    if(i<ORDERNUM/2){
      c3->order[i]=c1->order[i];
    }
    else{
      c3->order[i]=c2->order[i];
    if(rand()%MUTASYONSANSI==0){//
      c3->order[i]=(c3->order[i]+1)%3;
    }
  }
void cocuklariYap(cocuk atalar[CS],int havuz[HAVUZ]){
  int i,j=0;
```

```
cocuk yeninesil[CS];
  int randomlar[CS*2];
  for(i=0;i<CS*4;i++){
    randomlar[i]=rand()%2048;
  }
  for(i=0;i<CS;i++){
    if (atalar[havuz[randomlar[(i+j)*2]]]. sagSol == atalar[havuz[randomlar[(i+j)*2+1]]]. sagSol) \ \{ // Sag\ sola\ gore\ ayni\ taraftaysa\ ciftlestirir.
      ciftlestir(\&atalar[havuz[randomlar[(i+j)*2]]], \&atalar[havuz[randomlar[(i+j)*2+1]]],\\
             &yeninesil[i]);
    }
    else{
      i--;
      j++;
    }
  yeniNesilEslestir(atalar,yeninesil);
void havuzYazdir(int havuz[HAVUZ]){
  int i;
  for(i=0;i<HAVUZ;i++){}
    printf("%d ",havuz[i]);
  }
  printf("\n");
void havuzOlustur(int havuz[HAVUZ]){
  int havuzBuyukluk = HAVUZ/4,i;
  int j=0;
  int baslangic=0;
  while(havuzBuyukluk>1){
    for(i=baslangic;i<baslangic+havuzBuyukluk;i++){</pre>
      havuz[i] = j;
    }
    baslangic=baslangic+havuzBuyukluk;
    j++;
    if(j%2==0){
```

```
havuzBuyukluk= havuzBuyukluk/2;
    }
  }
void cocukAllAttributesYazdir(cocuk c[CS]){
  int i,j;
 for(i=0;i<CS;i++){}
    printf("\n");
    printf("Order:");
    for (j=0; j<0RDERNUM; j++) \{
      printf("%d,", c[i].order[j]);
    }
    printf("\n");
    printf("[x][y]=[%d][%d]", c[i].konum[0], c[i].konum[1]);
    printf("\n");
    printf("\%d.Uzaklik=\%d\n",i+1,c[i].uzaklik);\\
    printf("%d.cocuk sag sol=%d\n",i+1,c[i].sagSol);
    printf("\n");
  }
void sagSolAyir(cocuk c[CS],int xCoord){
  int i;
  for(i=0;i<CS;i++){
    if(c[i].konum[0] < xCoord)\{\\
      c[i].sagSol=0;
    else{
      c[i].sagSol=1;
    }
void swapChildren(cocuk* c1,cocuk* c2){
  int temp,i;
```

```
temp=c1->uzaklik;
  c1->uzaklik=c2->uzaklik;
  c2->uzaklik=temp;
 temp=c1->sagSol;
  c1->sagSol=c2->sagSol;
  c2->sagSol=temp;
  for(i=0;i<ORDERNUM;i++){
    temp=c1->order[i];
    c1->order[i]=c2->order[i];
    c2->order[i]=temp;
  }
  for(i=0;i<2;i++){
    temp=c1->konum[i];
    c1\hbox{-}>konum[i]\hbox{=}c2\hbox{-}>konum[i];
    c2->konum[i]=temp;
  }
void copyChildrens(cocuk c1[CS],cocuk c2[CS]){
int i,j;
for(i=0;i<CS;i++){
c2[i].uzaklik=c1[i].uzaklik;
c2[i].sagSol=c1[i].sagSol;
for(j=0;j<ORDERNUM;j++)\{
           c2[i].order[j]=c1[i].order[j];
           for(j=0;j<2;j++){}
                      c2[i].konum[j]=c1[i].konum[j];
}
void uzaklikSirala(cocuk c[CS]){
  int i,j,enKucuk,enKucukPos,temp;
  //Uzakliklar sorting
  for(i=0;i<CS;i++){
    enKucuk=9999999;
```

```
for(j=i;j<CS;j++){}
      if(c[j].uzaklik<enKucuk){</pre>
         enKucuk=c[j].uzaklik;
         enKucukPos=j;
      }
    }
    swapChildren (\&c[i],\&c[enKucukPos]);\\
    enKucuk=9999999;
  }
}
void uzakliklariHesapla(cocuk c[CS], int xCoord){
  int x,y,i;
  for(i=0;i<\!CS;i++)\{
    x=c[i].konum[0];
    y=c[i].konum[1];
    c[i].uzaklik=abs(xCoord-x)*abs(xCoord-x)+abs(MB-y)*abs(MB-y);\\
    if(y==MB/2){
      c[i].uzaklik=c[i].uzaklik*2;
    }
void cocuklarYurut(cocuk c[CS],int matris[MB][MB]){
  int i,j;
  for(j=0;j<\!CS;j++)\{
    for(i=0;i<ORDERNUM;i++){
    if(c[j].order[i]==0){
      if(matris[c[j].konum[1])[c[j].konum[0]+1] == -1)\{\\
      else if(c[j].konum[1]+1==MB+1){
      }
      else{
         c[j].konum[1]++;
      }
    }
```

```
if(c[j].order[i]==1){
      if(c[j].konum[0]+1==MB+1)\{\\
      }
      else{
         c[j].konum[0]++;
      }
    }
    if(c[j].order[i]==2){
      if(c[j].konum[0]==0){
      }
      else{
         c[j].konum[0]--;
      }
    }
void cocuklarBasaKoy(cocuk c[CS]){
  int i;
 for(i=0;i<CS;i++) {
    c[i].konum[1] = 0;
    c[i].konum[0] = MB / 2;
  }
void\ cocuklar Random Order (cocuk\ c[CS]) \{
  int i,j;
  for(j=0;j<CS;j++) {
    for (i = 0; i < ORDERNUM; i++){
      c[j].order[i] = rand() % 3;
    }
  }
};
int\ haritaOlustur(int\ matris[MB][MB])\{//matris[y][x]
int i,j,xCoord;
  printf("Haritada gidilecek yerin x koordinati: ");
```

```
scanf("%d",&xCoord);
for(i=0;i<MB;i++)\{
for(j=0;j<MB;j++)\{
matris[i][j]=0;
for(i=MB/4;i<=3*MB/4;i++){}
matris[MB/2][i]=-1;
matris[MB-1][xCoord]=2;
matris[0][MB/2]=1;
  return xCoord;
}
void haritaYazdir(int matris[MB][MB]){
int i,j;
for(i=0;i<MB;i++)\{
for(j=0;j<MB;j++)\{
if(matris[i][j] == 0) \{\\
printf("* ");
if(matris[i][j]==1){}
printf("# ");
if(matris[i][j] == -1)\{
printf("X ");
if(matris[i][j]==2){
printf("$ ");
printf("\n");
```

Kaynaklar:

- https://abc.erciyes.edu.tr/
- Network Cartoon png download 600*513 Free Transparent Genetic Algorithm png Download.
   CleanPNG / KissPNG